

ידיד ישראל ISRAELS VÄN

Nr 6 2011 • Årg 84

לזכרו אבי היקר
ינו הלמוש
נפ'ת
שושנה אסור
ה'תש"ל
DRAGA EDESBARN
HALMOS JENŐ EMLÉKERE
CESSARI ZSUZSI
2011

לזכרון עדי של
לאה וטורה הלנדר

דרך אהבת הארץ, אהבת העם ואהבת ה'
ארבון ידידי ישראל בשבדיה - תשע"ב
GENOM KÄRLEK TILL LANDET, FOLKET OCH HERREN
2011
ISRAELS VÄNNER, SVERIGE - 2011

**EN RESVÄSKA
BERÄTTAR**

**FÖRBUNDS-
TANKEN I
BIBELN**

**FRÅN MÖRKER
TILL LJUS**

Israels Vänner grundades 1923 med sitt säte i Malmö. Israels Vänner är en allkristen organisation som vill uppväcka kärlek och intresse för Israels folk och staten Israel, förmedla medel till ändamål relaterade till Israel och det judiska folket, förmedla biblar och positiv litteratur om Israel m.m.

Israels Vänner

Husie Kyrkoväg 98

212 38 Malmö

Org.nr: 846000-1475

Tlf: +46 (0)40 - 94 94 12

E-post: info@israelsvan.com

Hemsida: www.israelsvan.com

Kontoret nås säkrast:

Må 9-15, On 9-12, To 9-15

Verksamhetskoordinator: Mikael Amundsen

Styrelse

Brith Aspenlind, Doréan Hendrickson,

Dan Johansson, Bo-Christer Jönsson,

Curt Levin, Siegfried Luikert, Henry Nordin,

Barbro Nylén, Nils Olof Persson,

Göte Ragnarp (ordförande).

Medlemsavgift/Prenumeration

Inom Sverige: 100 kr / år

Finland / Åland: 15 € / år, Norge: 150 Nkr / år

Danmark: 125 Dkr / år, Övriga: 250 kr / år

Kontonummer i Sverige

Bankgiro: 5554-0579

Plusgiro: 37 543-6

Kontonummer i Utland

Swedbank Finland: 381000-566

Swedbank Norge: 1430 06 28177

Israels Vän

Ansvarig utgivare

Henry Nordin

Utgåvor

6 nr/år

ISSN

Materialet i tidningen får återanvändas efter givet tillstånd av utgivaren samt med tydligt angiven källhänvisning.

INNEHÅLL

- 3 *Ledaren*
- 4 *En resväska berättar*
- 7 *Förbundstanken i Bibeln*
- 8 *Orit – 30-årsjubileum och återinvigning*
- 13 *Från mörker till ljus*
- 14 *Sommarkonferensen 2012*
- 15 *Kortnyheter*
- 16 *Israels Vänner planterar träd i Israel*
- 18 *Information & kalendarium*

Framsidas bild

Foto: Bengt Nylén
Judith Perl från KKI
och Göte Ragnarp vid
stenen med inskriptionen
om Israels Vänner
skogsplantering i Simsons
hemtrakter, en av Israels
domare - se Domarboken.

Inbetalning, adressändring, avbeställning

Ange namn, adress och medlemsnr. Vid adressändring ange även tidigare adress. Medlemsnr finner på sista sidan vid adressen.

Testamentsgåvor - Vi konstaterar med tacksamhet att många under de senaste åren valt att testamentera till Israels Vänner, till stor glädje och välsignelse för angivna speciella ändamål samt verksamheten i stort. Vi tar tacksamt emot alla gåvor och står till tjänst med råd och stöd i testamentsfrågor.

En resväska berättar

Lilian Radohs livsöde skulle kunna fylla volymer men här ger hon en kort version med en tillbakablick på ödesmättade dagar för hela världen då antisemitismen regerade. Den ofattbara grymhet som omvärlden på bred front utsatte värnlösa judar för borde fylla oss alla med avsky. En liten flicka måste ryckas upp från sin familj och skickas iväg till okända människor i ett främmande land med ett okänt språk. Tänk till en stund. Normal inlevelseförmåga gör bara tanken outhärdlig för oss föräldrar och mor- och farföräldrar. Detta öde var miljoner judars verklighet för inte så länge sedan. Tack Lilian för att du låtit oss ta del av din gripande berättelse och för din milda och förlåtande attityd.

Den resväska, som Lilian Radoh nämner om i sin berättelse, har varit och är ett symboliskt viktigt föremål i hennes liv och hon har därför valt att rubricera sin livsberättelse "En resväska berättar". Väskan finns nu på museet Kulturen i Lund.

Lilian Radoh

Jag ser tillbaka på min uppväxt i en varm och kärleksfull judisk familj, vilket gav mej kraft att senare möta de fasor som kom. Vi bodde på Lichtensteinstrasse 134, 9. Bezirk, i ett gammalt vackert hus med utsikt över bergen och Donau och med grönska runt omkring, där vi barn kunde leka.

Så kom Kristallnatten den 9 november 1938 med glas och splinter från judiska affärer på gatorna.

Nazismen hade gjort sitt intåg i Österrike. När så rymden fylldes med flygblad där Hitler var avbildad förstod vi att judarna inte hade någon framtid. Så kom dagen då vi tvingades flytta från vår bostad i Lichtensteinstrasse till ett mycket enkelt boende i Leopoldstadt, den judiska stadsdelen. Vi bodde mycket dåligt och maten var knapp. Min mor hade då hört talas om Svenska Israelsmissionen i Seegasse 16, som räddade

judebarn till Sverige undan förintelse.

Vi sökte oss dit men fick vara mycket uppmärksamma på vägen så att ingen SA- eller SS-man såg oss och tog därför vissa gator medan vi undvek andra. Trots all rädsla och ångest kändes det tryggt att få hålla min mors hand i min. Så kom vi då fram till Seegasse och in i värmen från kylan därute. Syster Greta Andrén satt vid orgeln och sångerna ljöd så taket lyftes. Särskilt

Den "berättande" resväskan med "Neues Testamente u. Psalmen" och några minnesfyllda kort.

minns jag SV ps nr 1 i vår psalmbok "Gud vår Gud vi lovar dig...". Denna psalm fick jag senare av nära vänner och när jag spelade den på min lilla bordsorgel kom alla minnen – jag kände igen den med glädje.

Övriga medarbetare i Seegasse då var syster Anna Lena Petersson som jag också senare i livet fick möta i Wien, där hon arbetade en tid efter krigsslutet, pastor Göte Kronvall och pastor Göte Hedenquist samt pastor Johannes Jellinek, som var av judisk börd och vars liv syster Greta Andrén räddade genom att kvarhålla flygplanet från

Berlin till Sverige till dess att även Johannes Jellinek var med, vilket tyskarna vägrade. De gav oss styrka och mod att möta det svåra.

Så kom då den dagen när jag fick skiljas från min familj för att resa till Sverige. Den 7 juli 1939 stod vi, mina föräldrar, min moster och min mormor samt jag, 9 år gammal, och väntade på tåget som skulle föra mej från Westbahnhof i Wien till Sassnitz och vidare till Trelleborg undan Förintelsen. Det var **Svenska Israelmissionen** som ordnade denna barntransport till Sverige och diakonissan **Greta Andrén** var på plats –

sedermåra också husmor vid Svenska Teologiska Institutet i Jerusalem.

Med sorg i hjärtat hade min mor packat resväskan, vars innehåll kontrollerades noggrant och fick inte innehålla annat än nödvändiga kläder – inte ens ett fotografi av mina föräldrar. Genom vänner – arier – lyckades mina föräldrar dock eftersända ett sådant till mej i Sverige. Man fick inte äventyra resan genom att ta med något som inte var tillåtet. Väl på tåget vinkade Greta Andrén av oss genom att sticka ett litet "Neues Testamente u. Psalmen" genom tågönstret i våra händer. Denna gåva har följt mej hela livet med

tacksamhet till dem som räddade våra liv.

Med förvisningen om att vi skulle kunna återförenas i Sverige åkte vi så iväg mot en okänd framtid. Jag fick dock avslag på min ansökan att få hit mina föräldrar, som då blev offer för Förintelsen tillsammans med övrig släkt. Sådan var flyktingpolitiken på 30-talet.

Jag kom till en sommar koloni ”Sommarbo” i Höör, som syster Mina förestod och tog emot judiska barn och familjer för rekreation. Dessa månader har jag i ljust minne. När så hösten kom följde jag med till syster Minas två systrar som också bodde i Höör och fick mitt nya hem hos dem. Tyvärr dog den ena av systrarna, Clara, alltför tidigt och syster Mina som arbetat bland judarna i Malmö och Lund (Nöden) och nu var pensionerad flyttade då till Höör. Syster Mina var en mycket nitisk och varm kristen som ville att judarna skulle konvertera. Hon såg kanske inte då problemen, undrade inte om detta en gång var Guds mening.

Min far omkom i

Auschwitz, min moster transporterades till Minsk, där hon mördades vid framkomsten, min gamla mormor blev ensam kvar i KZ Theresienstadt, varifrån hon räddades till judiska ålderdomshemmet i Wien 1945. Min mor räddades också samma år från Bergen Belsen. Hennes tillstånd var så dåligt – hon vägde endast 28 kg – att hon vårdades på sjukhus innan hon orkade följa med de vita bussarna till Sverige.

Jag var då 15 år gammal och gick i skolan och när meddelandet kom att min mor räddats till Sverige var min lycka obeskrivlig. Någon sjukpension eller annat bidrag till min mor fanns inte på den tiden, ej heller medel, så att vi kunde återse min mormor i Wien. Vi fick anpassa oss till det nya liv som gavs oss i Sverige, men med tacksamhet till vår Herre, som lät oss överleva.

Syster Greta var en kär gäst hemma hos oss, men var en aktiv person som efter krigsslutet blev husmor vid Svenska Teologiska institutet i Jerusalem, Bl. a. skrev hon boken ”Ett Kristusbrev”.

Min mor dog 1974 och jag är nu över 80 år gammal. Resväskan som min mor packade åt mej behövs inte mer, varför den nu går vidare till museet Kulturen i Lund med budskapet ”**Aldrig mer**”. Alla människor har lika värde. Syster Gretas bok ”Ett Kristusbrev” har jag också donerat till Kulturen.

På senare tid har den 27 januari kommit att ihågkommas som ”Förintelsens dag”. Jag hoppas att denna dag hoppas att denna dag alltmer skall komma in i människors medvetande som en påminnelse om något som aldrig får upprepas.

Jag brukar läsa en tysk tidskrift ”Begegnungen, Zeitschrift für Kirche und Judentum”, där man öppnar dörrar, lyssnar och lär och **möter** varandra med aktning och vördnad, Kanske en målsättning också för Svenska Kyrkan?

Trots allt finns Israels Vänner, en välbehövlig institution i dessa anti-semitismens tider, och jag önskar denna verksamhet Guds Rika Välsignelse.

Lilian Radoh

Förbundstanken i Bibeln

I Sverige är vi vana med förbund, avtal, kontrakt och bindande överenskommelser, men det är inte unikt bara för vår tid. Förbundstanken har alltid hört ihop med och reglerat människors förhållande till varandra. Men i Bibeln läser vi om ett unikt förbund, förbundet mellan Gud och det judiska folket.

I några artiklar vill jag beskriva förbundstanken i Bibeln och därmed öka förståelsen för förbundet mellan Gud och Israel. Men även för församlingens och den enskildes förhållande till Gud.

Förbundstanken har under senare år kommit lite i skymundan för andra viktiga bilder av förhållandet mellan Gud och människan såsom: kroppen och lemmarna, vinträdet och grenarna, byggnaden och de levande stenarna.

Enhet i mångfald

Eftersom människolivet är så mångfasetterat är det naturligt att när Bibeln ska beskriva förhållandet mellan Gud och människan så använder Bibeln olika bilder för att hjälpa oss att förstå vad Bibeln säger om relationerna mellan Gud och en människa.

För att vi ska förstå Bibelns texter och material måste vi först ta reda på vad Bibelns uttryck betydde på Bibelns tid. När Bibeln skriver om kungar då måste vi veta vad en kung betydde då,

och vad betydde rollen som fader då osv.

Det är först när vi förstår vad symbolerna betydde då, när de användes i Bibeln, som vi kan förstå vad texterna vill förmedla nu. Att man i olika tider och kulturer har olika tänkande är inget konstigt i sig om man ser det ur kulturhistorisk synpunkt.

I Västvärlden tänker vi i hög grad individualistiskt. Var och en av oss är en självständig individ som bredvid sig har andra

Göte Ragnarp
Ordförande

självständiga individer. ”Mig äger ingen” är ett vanligt uttryck. Men även om vi är självständiga individer kan vi ta upp relationer med andra individer. Detta är självklart för oss och vi reflekterar inte mycket över det.

I Bibeln möter vi en annan utgångspunkt för tänkandet. Naturligtvis ses människan som en självständig individ som har ansvar för sina handlingar. Men i Bibeln är människan inlemmad i en större enhet som består genom tiderna.

Enligt Bibeln blir man jude i det som redan finns, Israels folk. Man såg inte

heller Israels folk endast som en samling individer som var sammanslutna till en nationell enhet. Utan man utgick från helheten Israel. När man tänkte på en israelit var det inte endast den man tänkte på, utan även vad den enskilde representerade. Israel var den enhet som den enskilde ingick i.

I vår tid har vi sett hur detta kroppstänkande fungerat och gått snett. Det judiska folket spreds ut över stora delar av vår värld efter Jerusalems förstörelse. Till Europa kom många judar och här har de mött pogromer och förföljelse. Inte därför att de varit ”värre” än andra eller blev kända för sin brottslighet utan därför att de, förutom att vara enskilda individer, tillhört en större gemenskap, det judiska folket.

Under andra världskriget var ingen jude säker för Hitlers ”jägare”. Antingen de bodde i Polen, Rumänien, Ungern, Danmark eller Norge eller i ett annat land fördes många till ett dödsläger. Att vara en människa som tillhörande det judiska folket räckte för ett dödsstraff. Att vara

jude vägde tyngre än att vara dansk eller norsk och ha bott i det landet i generationer.

Naturvetenskaperna kan endast analysera det som redan finns i kosmos, att väga, räkna och analysera.

I begynnelsen skapade Gud himmel och jord

Bibels kunskaps- förmedling

Bibels utgångspunkt är att Gud finns. Det är utgångspunkten för all skrift i Bibeln. Redan i första meningen slås det fast; ”I begynnelsen skapade Gud himmel och jord”. Det påståendet bevisas inte med hjälp av logiska bevis eller vetenskapliga instrument men Bibeln drar konsekvenser av detta påstående. Gud finns och är skaparen.

Det vill säga med vårt språkbruk att Gud har skapat kosmos och tillverkat allt som finns. För mänskligt tänkande är det lätt att tänka att kosmos måste ha tillkommit på något sätt. Kosmos kan inte ha skapat sig själv.

Bibeln påstår att det är Gud som har tagit initiativet, och satt igång det hela.

Men Bibeln uppmanar oss att tro på det som ligger före och utanför och det som ligger efter det som existerar i kosmos i dag.

Förbund i Gamla Testamentet

Bibeln innehåller mycket historia. En historia som är skriven med utgångspunkten i tron att Gud är en verklighet, att Gud är aktiv i historiens lopp, och att Han vill ha gemenskap med sina skapade människor. För att vi ska förstå denna tanke använder Bibeln en rad olika bilder och symboler, och vi ska nu se på förbundstanken i Bibeln.

För att beskriva förbundstanken använder Bibeln ett dåtida juridiskt förhållande för att beskriva och reglera ömsesidiga relationer mellan människa och människa eller mellan

olika länder. Under ett par årtusenden i Främre Orienten hade man ett internationellt rättssystem som reglerade ömsesidiga förpliktelser mellan två eller flera parter.

När man slöt ett avtal eller förbund så beseglades detta ofta med en religiös akt och ofta restes det en sten för att påminna om den gudomliga närvaron. I Bibeln finns flera exempel på detta förfaringssätt.

Ett fördrag kunde slutas mellan två lika parter som kommit överens. Men det kunde även slutas mellan två olika parter, där den ene hade makten och därmed dikterade villkoren helt och hållet.

Därtill finner vi i Bibeln det helt unika: ett fördrag mellan ett litet folk och tillvarons Gud.

Förbunden och förnyelsen av förbunden i GT

Det första förbundet i GT upprättades mellan Gud och Noa. I detta förbund tar Gud inte endast initiativet utan Han befäller vad Noa ska göra och vad som skall gälla i fortsättningen. Som ett yttre tecken på förbundet mellan Gud, Noa och alla

varelser sattes bågen i skyn, dvs. regnbågen.

Efter förbundet med Noa följer förbundet med Abraham. Även detta förbund beskrivs som ett ensidigt förbund. Det är Gud som tar initiativet och genomför förbundet. Det är viktigt att notera att även Abraham accepterade förbundet.

”Och han trodde på Herren och det räknades honom till rättfärdighet.” Omskärelsen var ett yttre tecken på att ett förbund existerade. Detta förbund med Abraham och hans ”säd” d.v.s. Abrahams efterkommande, förnyades och bekräftades vid Sinai.

Detta är det viktigaste förbundet i denna kedja av förbund som slöts i GT. Förbundet mellan Gud och Israels folk som slöts vid Sinai berg. Då är Mose ledare för Israels folk och för att ana förhållandet mellan Gud och det judiska folket som omspanner årtusenden måste vi läsa Bibelns texter som beskriver detta förbund t.ex. 2 Mos 19, Josua 24, och 1 Sam 12. Jag kommer senare att beskriva detta förbund mera ingående.

Josua efterträdde Mose som ledare och Josua samlade, enligt Guds befallning, folket och läste upp de föreskrivna förbundsbestämmelserna och inte ett enda ord av det som Mose befallt underlät Josua att läsa, står det i Josua bok.

Hela avtalet med Gud fick det judiska folket ta del av. Det var ett juridiskt bindande avtal som folket accepterade. Dessa ord visar hur viktigt avtalet med Gud var för det judiska folket.

Till detta byggdes ett altare och så offrade man. Man gick alltså tillväga på samma sätt som man gjorde i Orienten vid denna tid då man slöt ett avtal mellan två parter. Men här var det något helt unikt - avtalet mellan Gud och Israels folk.

Under Israels senare historia förnyades detta förbund i olika sammanhang under olika tider och förhållanden, detta unika förbund mellan Gud och Israels folk.

Jag kommer senare i några nummer att beskriva innehållet i förbundstanken som vi möter den i både GT och NT.

Orit – 30-årsjubileum och återinvigning

Under en intensiv vecka i november besökte Israels Vänners hela styrelse Israel och hotell Orit. Med några anhöriga inräknat var vi 17 personer som bytte ut Sveriges november-dimma mot Israels sol och högsommarvärme.

Sabbat i Israel

Vi hade alla anlänt i tid till sabbatsaftonen på Orit. Följande dag deltog vi i församlingen Beit Asaph's sabbatsgudstjänst, som vi f.ö. medverkade i med sång och Siegfried predikade på engelska. Efteråt bjöd vi alla deltagare på uppskattat äkta svenskt hembakt kaffebröd. Den sång som

gav mest respons var den världskända svenska sången, O store Gud, som församlingen med stor inlevelse sjöng med i på hebreiska, ryska, engelska och kanske fler språk.

Fest på Orit

Den avgörande anledningen till att resan skedde just vid det tillfället var dels att vi arrangerat en återinvigningsceremoni den 15 nov. efter Orits om- och tillbyggnad och dels att vi ville högtidlighålla att Orit passerat milstolpen 30 år i Israels Vänners ägo. Vi var då i det närmaste framme vid 31-årsdagen men de 30 åren hade inte varit

lämpligt att högtidlighålla när Orit stod inför sin ombyggnad och föreståndarparet var tjänstlediga och inte på plats i Israel.

Som säkert alla Israels Väns läsare känner till har Orit genomgått en om- och tillbyggnad under ett antal månader i år. Två nya rum, med skyddsrumstatus, har tillkommit, en tvättstuga har byggts på taket + en mindre takterrass för främst torkning av tvätt, som ofta är av stor omfattning för ett hotell.

Invigningen var uppdelad i två delar varav den första var av officiell karaktär med inbjudna gäster och representanter för Netan-

ya kommun, byggfirma, arkitekt, hotellföreningen, revisor och de närmaste grannarna. Den svenske ambassadören hade tänkt vara med men hela ambassadpersonalen blev låsta av att en stor svensk delegation just de dagarna besökte Israel. I sitt högtidstal gav vår ordförande Göte Ragnarp en tillbakablick på märkliga händelser som ledde fram till att vi, mot alla odds, kunde bli ägare till en fastighet och få möjlighet att driva ett hotell i Israel.

Ceremonin inramades av flera musik- och sånginslag med bl.a. David Loden och föreståndarparet Ruth och Siegfried Luikert höll upp ett blågult band som Göte Ragnarp klippte och förklarade Orit återinvigt. Vi bjöd också på en mingelbuffé med svenska och israeliska delikatesser.

Efter detta följde en gudstjänst för främst personal och styrelse där vi nedkallade Guds välsignelse över vårt arbete i Israel.

Ett annat viktigt syfte med att hela styrelsen, för första gången någonsin, gjorde en gemensam resa till Israel var vår önskan att på plats skaffa oss fördjupad kunskap och hålla oss själva uppdaterade om de olika

hjälpprojekt som vi stöder i Israel och även titta på ytterligare några alternativ.

Ebenezer och Karmel

Under några intensiva dagar reste vi från Haifa och Karmel i norr till Beer Sheva i söder men i denna rapport finns bara utrymme att mycket kortfattat nämna något om allt vi tog del av. I kommande nr kommer säkert presentationer av olika intressanta sociala projekt, lämpliga att stödja för oss i Sverige. Några glimtar kan jag ändå få med här.

En israelisk flicka bidrog med vacker violinmusik under festligheterna på Orit. T.h. ser vi en bild från mentalsjukhuset Eitanim, som norska NPAI ger ett mycket omfattande stöd till.

I Haifa besökte vi det messianska äldreboendet Ebenezer där bl.a. vår vän och tidigare skribent i Israels Vän, Henrich Israel Pollack, bor. Vid 99 års

ålder är han fullständigt klar och koncentrerad och han höll ett tal och nedkallade Guds välsignelse över oss alla.

Vi hann med en avstickare till det område på Karmel, som i fjol drabbades av Israels största skogsbrand i modern tid. På hemväg till Netanya stannade vi till i barnbyn Neve Michael, som Keren Hayesod i Sverige antagit som ett viktigt projekt.

Bönetorn i Jerusalem

I Jerusalem besökte vi

ett bönetorn på 14:e våningen där den messianska församlingen King of Kings bedriver en ständig bönevakt för sitt land och sina landsmän.

Uppe i bönetornet, med panoramafönster i alla väderstreck, har man en vidsträckt utsikt över Jerusalem och omgivningarna.

En av resans höjdpunkter var högtidligheten i avslutning till Israels Väners donation till en större skogsplantering. Om detta skriver Doréen Hendrickson på annan plats i tidningen.

Rektor Salomon Nour har fått hembud

Utöver ovannämnda besökte vi även Hoppets Skola och Hörnstenen och träffade företrädare för ett matutdelningsprojekt i Israels större städer. Vidare besökte vi Davidson Center i Jerusalems gamla stad, en messiansk församling i Beer Sheva, där vi även sammanträffade med Olavi Syväntö, och Israel College of Bible i Netanya. Sedan lång tid tillbaka stöder vi Hoppets Skola i Beit Jala. Tyvärr måste vi meddela att deras rektor sedan många år, Salomon Nour, vid 64-års ålder flyttat hem till Herren. Det kom som en chock för skolan, som dock är fast

besluten att gå vidare på samma goda väg. I dag behöver de våra förböner för att bl.a. få en rätt lösning på rektorsfrågan och givetvis fortsatt ekonomiskt stöd.

Hemresa i bruset av regn

Under senare delen av veckan i Israel blev det kraftigt regn och åska. När vi upptäckte att regnet var minst lika blött som hemma påminde vi varandra om hur många gånger vi ropat till Herren om regn över Israel – och nu fick vi personligen uppleva det efterlängtrade bönesvaret.

Som läsaren förstår så var det ett späckat men intressant och givande program. Fyllda av intryck återvände vi till Sverige och novemberdimman men lagom till tiden för advents- och julkjus, vilket lyste upp våra sinnen inför återkomsten till Sverige.

Henry Nordin

På ett förunderligt sätt kunde med Guds hjälp ett hotell inköpas 1980 i Israel. Hotellet har nu stått i föreningens tjänst i över 30 år. Många har gästat hotellet, och på de senaste dryga 10 åren har Orit kunnat bidra med över 36 000 sängnätter till den Israeliska turismen. En siffra framräknad ur hotellets loggböcker.

Stort tack till alla er som står tillsammans med oss här på Orit i bön och omtanke. **Vi önskar er alla Guds rika välsignelse till Tempelinvigningens högtid och Jesu födelsefest.**

	
SHALOM TOURS	
	Israel
STORA ISRAELRESAN (18 mars - 1 april 2012) Pris: 15.000:- kr Halvpension, allt ingår, utom lunch.	
<i>Denna resa är speciell eftersom vi får se hela landet - från norr till söder.</i>	
<hr/>	
Shalom Tours Acklinga Gård 522 93 Tidaholm Telefon/Fax: 0502-421 47 E-mail: shalom.tours@crossnet.se Hemsida: www.shalomtours.se	

Från mörker till ljus

Vi närmar oss nu den judiska helgen Chanuka. Det är en mörk tid på året och Chanuka kommer med ljus, både symboliskt och i de judiska hemmen. Det är en favorit helg bland judiska barn, eftersom man tänds ljus varje kväll och de får presenter. Men betydelsen av Chanuka är förstås väldigt viktig, och har bäring även i denna tid.

För drygt 2100 år sedan lyckades makabéerna i Israel, då ockuperat av romarna, befria Jerusalem och rena och återupp-rätta Templet. Så kunde vi åter styra över Davids Stad och Jerusalem, vår historiska huvudstad, åtminstone i några år tills romarna slog tillbaka med full kraft. Till minne av detta mirakel firar vi Chanuka, Tempelinviigningsfesten.

Även i vår tid har vi mörker att slåss emot. Gilad Shalit såg inte dagsljus under de dryga fem år, 1 935 dagar, som han satt fången hos Hamas. Ni har alla sett bilderna på honom efter frigivningen: en blek, mager, men ändå glad ung man. Han var och är som en son till alla israeliska familjer, därför var det så viktigt att få honom fri.

Många politiker, journalister och andra lever i ett mörker i sin syn på Israel. De är förblindade av okunskap, ovilja och ibland hat. Måtte de lämna detta mörker och se ljuset. Detsamma gäller många av Israels grannar, där man nu kastar av sig oket av gamla diktatorer. Men vad och vilka kommer i stället? Israel måste vara på sin vakt så inte ett mörker byts mot ett annat, och blir större hot mot vårt judiska hemland.

Förenade Israelinsamlingen/Keren Hayesod grundades redan 1920, och sedan dess har judar och andra Israelvänner byggt upp Israel genom vårt arbete. Grunden är invandringen, aliyah på hebreiska, som är

det profetiska och bibliska arbetet att föra världens judar till Israel. Det finns inget viktigare sätt att följa Bibelns centrala budskap och dessutom stärka det judiska hemlandet! Över tre miljoner judar har invandrat till Israel sedan 1948 med vår hjälp!

De sociala projekten för att hjälpa utsatta barn, ungdomar, äldre och andra grupper är också viktiga. En tredjedel av de israeliska barnen och en fjärdedel av de äldre lever under existensminimum! Barn som lever i trasiga familjer eller kommit ensamma till Israel behöver vår hjälp. Äldre som överlevde Förintelsen, hamnade bakom järnridån, kom till Israel som pensionärer och nu lever på fattigpension, de behöver också vår hjälp.

Chanuka är en ljusets högtid. Gilad Shalit räddades ut ur djupaste mörker till ljus. Invandrarna till Israel kommer till ljuset. Barn och äldre i Israel som lever i en mörk verklighet kan få ljusare liv. Folket och Landet Israel ska vara ett ljus bland folken, så säger Bibeln. Och i alla dessa aspekter finns Förenade Israelinsamlingen/Keren Hayesod: våra insamlade medel går till invandring och integration, utsatta barn och äldre, terroroffer och mycket mer.

Tillsammans är vi en del av detta. Vi ber dig att fortsätta vara det, så mycket du förmår. Hjälp oss med en gåva till de människor vi hjälper. Ge en gåva direkt till Förenade Israelinsamlingen eller via Israels Vänner. Ni kan också få vår tidning Menorah. Beställ den hos oss per tfn 08-667 67 70 eller e-post info@israelinsamlingen.org.

Glad Chanuka, God Jul och Gott Nytt År!

Ulf Cahn, Generalsekreterare

SOMMARKONFERENSEN 2012

*Övre bilden: Ljus och rymlig matsal för lunch, middag och kaffe,
Undre bilden: Stor möteslokal som kan rymma upp till 600 personer.*

Som alla besökare vid vår årliga sommarkonferens mer än väl är medvetna om har den utmärkta och mycket uppskattade Sundsgårdens konferensanläggning blivit för liten. Ett positivt bekymmer för Israels Väners styrelse under de senaste åren har varit frågan om hur vi på bästa sätt skall klara av att ta emot det ständigt växande deltagarantalet. Fram t.o.m. i år har vi tagit i anspråk flera lokaler då Sundsgårdens största samlingslokal inte alls räckt till. Vid årets konferens var lokalen överfylld redan vid första samlingen och vid de mest välbesökta tillfällena var vi uppdelade på 4 lokaler.

Under tidigare skeden brukade vi växla mellan olika konferensanläggningar och då vara på Sundsgården vartannat år. Då ingen annan konferensanläggning bland motsvarande anläggningar har Sundsgårdens kapacitet blev, p.g.a. den ständiga tillväxten, Sundsgården det enda möjliga alternativet under de senaste åren.

Vi har undersökt alternativet att komplettera med ett tält på Sundsgården men sedan vi vägt för- och nackdelar med detta har styrelsen beslutat att tacka ja till erbjudandet att förlägga Israelkon-

ferensen 2012 till Pingstkyrkan-Arken i Värnamo. I kommande nr räknar vi med att presentera lämpliga boendevalternativ och redan nu är det klart att konferensdeltagarna kommer att få möjlighet att äta samtliga måltider, utom frukost, i Pingstkyrkans rymliga matsal.

Vår ambition är att kunna erbjuda konferensdeltagarna att så enkelt och smidigt som möjligt beställa mat och logi så att skillnaden mot helinackordering på Sundsgården inte av någon skall upplevas alltför stor. Vi tror inte heller att helhetskostnaden för den enskilde behöver bli högre. Tvärtom kan det nog bli billigare för den som väljer enklare boendevalternativ. Bra campinganläggningar finns också i närområdet. Vi återkommer med detaljerad info i kommande nr. När det gäller konferensens uppläggning och innehåll blir det ingen större skillnad så alla kommer säkert att känna igen stämningen, gemenskapen och den andliga atmosfären från konferenserna på Sundsgården. Tidpunkten blir som vanligt vecka 27, torsdag – söndag, **5- 8 juli 2012.**

I dagsläget är följande konferenstalare klara: Tobias Rawet, överlevande från Förintelsen, Hans Weichbrodt, Ulf Cahn och våra egna konferenstalare Göte Ragnarp och Dan Johansson. Dessutom deltar vårt föreståndarpar på Orit, Ruth och Siegfried Luikert, och medverkar med bl.a. färskas Israel-rapporter "Från Orits horisont". Vi får också glädjen att lyssna till Anneli Wallenbergs sång och musik under hela konferensen.

I Sverige finns en liten grupp judar som överlevde Förintelsen. Under många år har de gjort ovärderliga insatser genom att oförtröttligt informera främst i skolor över hela vårt land. Av naturliga skäl har den gruppen i dag krympt till endast några få och snart har den sista rösten tystnat. Vi kände därför att det var viktigt att än en gång ge möjlighet att lyssna till ett sådant gripande vittnesbörd på våra konferenser.

För många kanske det är första gången och för flera troligen den sista när man personligen möter, ser och hör en överlevare från Förintelsen. Tobias Rawet var endast 3,5 år när andra världskriget startade och därför blir hans upplevelse och berättelse ur ett barnperspektiv.

Välkommen till Värnamo.

Israels Vänners styrelse

Antalet turister till

Israel ökar

Antalet turister som kom till Israel via hamnen i Haifa uppvissade en toppnotering i oktober och nådde 40 000 besökare på bara en månad. Under hela 2010 kom som en jämförelse totalt 44 000. Från januari till september anlände 94 332 turister till hamnen, 110 % fler än samma period förra året. Den oväntade ökningen av antalet turister beror delvis på att kryssningsfartygen i Medelhavet undvikit de nationer som plågats av oroligheter under det senaste året. En månad tidigare, i september reste ungefär 284 000 besökare in i Israel på landets flygplatser och gränsövergångar – 5 % ökning jämfört med samma period förra året. Enligt turistministeriet är detta de högsta talen någonsin för en septembarmånad. Läsarna av tidningen Recommend Magazine, som består av resebyrå- och industrifolk, har utsett Israel till det bästa resmålet i Mellanöstern för smekmånaden. För femte året i rad valdes även Israel till bäst säljande resmål i regionen.

Ovanlig Torahrulle till Itamar

En Torahrulle som blev räddad ur Förintelsens aska har överlämnats till och tagits i bruk av en ny synagoga i Itamar, till minne av Fogel-familjen, som blev brutalt mördad av palestina-arabiska terrorister tidigare i år. Det var amerikanen Jack Ross från New York som ombesörjde att Torahrullen hamnade i Itamar. Den kom ursprungligen från Polen och har restaurerats av experter. Flera hundra deltog i ceremonin då Torah-rullen överlämnades till synagogan.

Negevns växande skogar stärker ekosystemet

Skogarna i den israeliska Negevöknen gagnar både människor och djurliv. Den växande grönskan förskönar inte enbart det karga ökenlandskapet utan bidrar även till att stärka det lokala ekosystemet. I Tamariskskogen som ligger i Aravadalen i östra Negev som är en av världens regnfattigaste regioner, bidrar träden till att förbättra luftkvaliteten genom att ta upp koldioxid och förse Israel med förnybart bränsle genom användningen av "obrukbar" jord. Israels största skog, Yatirskogen, ligger i norra Negev och har utvecklats bortom alla förväntningar sedan den började planteras under 1960-talet trots varningar från skeptiker. Yatirskogen liksom resten av skogarna i Negev bevattnas av den stora mängd bräckt vatten som finns under Negev samt med renat avloppsvatten. Israels spetskompetens inom skogs- och jordbruk i ökenregioner har sedan länge exporterats till stater i tredje världen och torra regioner i USA och Australien och förväntas få en ännu större betydelse i framtiden i takt med ett ökat globalt fokus på ökenbekämpning.

Syrien får ansvar för mänskliga rättigheter!

FN-organet UNESCO har utnämnt Syrien till representant för arabländerna i en kommitté som skall verka för mänskliga rättigheter. Utnämningen sker samtidigt som makthavarna i Syrien anklagas för att ha dödat över 3 500 av sina egna medborgare, som demonstrerat mot regimen. Israeliska företrädare säger att detta illustrerar FN:s brist på omdöme och relevans.

Israels Vänner planterar träd i Israel

Ett planterat Johannesbrödsträd blir beviset om hur ödemarken kommer till liv och hur området för Karmelbranden åter skall grönska. Israels Vänner styrelse kunde under en resa i Israel vara med och se hur man aktivt arbetar med att förbättra miljön i Israel. Doréen Hendrickson berättar.

Kurvor, svängar, branta stigningar klarade vår duktiga chaufför Moshe av för att nå höjderna till Park Swedenområdet utanför Jerusalem. Vilka skogsområden! Vi blev eskorterade av KKL's representanter Judith Perl, Jerusalem och Marianne Prager Stockholm (uppvuxen i Malmö!) Omskakade men glada att vi nått målet, som var att av de gåvomedel som inkommit till Israels Vänner för trädplantering i Israel, stadfästa detta och få ett minnesmärke placerat i Sverigeparken, nära Jerusalem.

Från KKL-Sverige deltog också Marianne Prager från Stockholm. Hon framförde ett tacktal på svenska.

Göte Ragnarp och Mikael Amundsen planterar ett symboliskt Johannesbrödsträd representerande de träd som genom gåvan från Israels Vänner kan planteras bl.a. på området för Karmelbranden.

Det blev en högtidlig ceremoni med tal av Göte Ragnarp och Mikael Amundsen och Keren Kajemets briljanta representanter, därefter en symbolisk trädplantering som Göte fullföljde och som Mikael bevattnade.

Donationen är särskilt välkommen för återskapande av träd, efter den fruktansvärda skogsbranden vid Karmel. Vi hade besökt den platsen där 49 unga israeliska vakter/poliser miste livet i branden när de skulle rädda interner i fångelset intill – den byggnaden blev inte angripen av elden. Det var en skrämmande nästan överklig syn att se de förkolnade, torra trädstammarna på stora områden. Hela denna ceremoni, där Israels Vänner's inskription på minnesstenen avtäcktes, blev ytterligare ett bestående minne för livet.

Svenskt bistånd går till antisemitism

I ett 40-sidors häfte med titeln "Kolonialism och apartheid – Israels ockupation av Palestina" beskylls Israel för att bomba civila palestina-arabers hem och för etnisk rensning i Judéen och Samarien. Häftet är finansierat av en svensk propalestinsk grupp "Palestinagrupperna i Sverige-Palestina Nu". Produktionskostnaden för häftet är 104 000 USD och finansierat av offentliga medel och privata gåvor. Både Israel och judiska samfundet i Sverige har fördömt häftet och Israels ambassadör i Sverige har haft möten med Israelvänliga politiker i Sverige i försök att få regeringen att stoppa svenska medel till sådana grupper.

Övning mot kidnappning

Det israeliska försvaret (IDF) kommer fr.o.m. december att varje månad genomföra en övning med träning på att befria kidnappade soldater. Det talas om att utrusta manliga soldater med tårgas för att bättre kunna stå emot kidnappningsförsök. I dag är det bara kvinnliga soldater som har tårgas. Detta övningsprogram har tagits fram som en följd att Hamas fick över 1000 terrorister frisläppta i utbyte mot Gilad Shalits frigivning i oktober i år.

Kortnyheter sammanställda av Henry Nordin. Källor: Karmel, Från den ljusa sidan samt i text-avsnitten angivna källor.

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR!

Israels Vänner's styrelse önskar alla prenumeranter en god jul och ett gott nytt år. Vi sänder ett extra stort tack till alla som hjälpt till på olika sätt under året - i lokalsamlingar, på regionkonferenser, under sommarkonferensen och på resor m.m. Gud välsigne er alla!

Kontaktinformation lokala israelgrupper

(fristående eller anknutna till Israels Vänner)

Israelgruppen i Linköping

Kontaktperson: Gunnar Baard

E-post: g.baard@spray.se

Telefon: 013-12 67 33

Israels Vänner - Göteborg

Kontaktperson: Göran Sköld

E-post: goran@skold.eu

Telefon: 0708-67 07 85

Kontaktperson: Rose-Marie Harrysson

Telefon: 0702-51 29 00

Shalom Värnamo

Kontaktperson: Sven-Eric Ekenberg

Telefon: 0370-23 222

Israelgruppen i Holmedal, Årjäng

Kontaktperson: Ragnar Jonsson

Telefon: 0573-24 007

Karlskrona Israelkrets

Kontaktperson: Päivi Grandin

Telefon: 0455-36 50 08

Israels Vänner i Edsbyn

Kontaktperson: Margareta Uhras

Telefon: 0271-20 141

Israelgruppen i Norrtälje

Kontaktperson: Henry Nordin

E-post: henry.nordin@israelsvan.com

Telefon: 0175-71 744

Israels Vänner i Skaraborg

Kontaktperson: Erland Olsson

Telefon: 0502-42 147

Nytt judiskt kulturmuseum i Warszawa

Nästa år ska det nya museet för judisk kultur stå färdigt i Warszawa, enl. chefen för museets utställningsverksamhet, Barbara Kirshenblatt Gimlet. Det är ett museum för judisk kultur och judiskt samhällsliv och ska visa historien om tusen år med den största judiska befolkningsgruppen i världen, som skapade en fantastisk civilisation i Polen. Museet är ett enormt bygge mitt i det som en gång var Warszawas ghetto, med en utställningsyta på 5 000 kvm och sammanlagda utrymmen på 20 000 kvm, vilket är större än det judiska museet i Berlin. 2013 ska de första utställningarna gå av stapeln. "I Warszawa talar man igen om Polens judiska historia, och idag är antisemitismen mer frånvarande än på länge", säger Barbara Kirshenblatt Gimlet.

Kulturnytt P1, 23 nov. 2011

UNNA DIG EN VECKA INFÖR DET PROFETISKA ORDET

BIBELSKOLA Vecka 11, 2012 12-17 mars

Plats: Jernholmen, utanför Göteborg

Beställ informationsmateriel genom
att ringa 040-40 04 66 eller på
www.danjohansson.nu

Arrangör: Dan Johansson

**Inkomna gåvor och medlemsavgifter
september – oktober 2011**

Israels Vän	59 115
Gåvor	122 504
Hoppets skola	6 000
Arbete bland barn	1 025
Gamla behövande	7 125
Ukraina	4 200
Messianska förs.	7 900
Biblar/böcker	1 150
Paris/Bryssel	300
Magen David Adom	300
Keren Hayesod	9 900
Keren Kajemet – Träd	9 966
Keren Kajemet – Vatten	4 265
Keren Kajemet – Negev	300
Orit	47 750
Hörnstenen	1 050
Summa kronor	282 850

*Ditt ekonomiska stöd är till välsignelse
för Israel och blir till välsignelse
för Dig själv.*

**Välkommen till aktuella möten med
Bibeln och Israel i fokus**

Dan Johansson besöker:

- 15-31/1 Kampanj Kanarieöarna
- 3-4/2 Götabro
- 10-12/2 Hässleholm, IV Regionkonferens
- 18-19/2 Lund, Pingstkyrkan
- 25/2 Linköping, Israelgruppen
- 26/2 Trelleborg, Pingstkyrkan
- 12-17/3 Bibelskola, Smyrnas lägergård
- 30/3 Karlskrona, Lyckeby
- 31/3-1/4 Öland, Södvik
- 1/4 Kalmar, Samfundet Sverige-Israel

*Dans fru Lil har ofta med sitt utbud av
israeliska produkter. Se även:
www.danjohansson.nu, under Hudvårdsshop.*

REGIONKONFERENS 10-12 FEBRUARI HÄSSLEHOLM

*“VÄLSIGNA ISRAEL
FÖR GUDS SKULL”*

Sven Nilsson

Dan Johansson

FRED.	18.00	SABBATFIRANDE
LÖRD.	14.00	LOVSÅNG
	14.30	SVEN NILSSON
	15.30	KAFFE
	16.00	SKÅNEPASTORER LEDER I BÖN
	17.00	DAN JOHANSSON
	18.00	KVÄLLSMAT
	19.00	STORT ISRAELMÖTE
SÖND.	11.00	SVEN NILSSON

ALLA HJÄRTLIGT VÄLKOMNA!

Plats: Pingstkyrkan, Hånellsgatan 5, Hässleholm

Avsändare:

Israels Vän, Husie Kyrkoväg 98, 21238 Malmö

POSTTIDNING **B**

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING

Om adressaten begärt eftersändning pga definitivt avflytt skall försändelsen åter-sändas med uppgift om den nya adressen.

KOMMANDE ISRAELMÖTEN

SYD - Malmö/Lund

Regionkonferens i Hässleholm, 10 - 12 februari (se annons sid. 19)

Pingstkyrkan, Hånellsgatan 5, Hässleholm.

Söndag 25/3 kl. 16.00

Ulf Cahn från Förenade Israelinsamlingen

LINKÖPING - Pingstkyrkan, Kungsgatan 30

Lördag 21/1 kl. 16.00

Gunilla Blixt Johansen "Tandläkare i Jerusalem"

Lördag 25/2 kl. 16.00

Dan Johansson "Guds restaureringsplan"

VÄST - Göteborg

Tre samlingar planeras under våren 2012.

För aktuell information, kontakta Göran Sköld el. Rose-Marie Harrysson (Kontaktinfo se sid 18).

***DU ÄR VARMT
VÄLKOMEN TILL EN
ISRAELSAMLING
NÄRA DIG!***

BESÖK ISRAEL PÅ VÅREN

PRIS: 11.800 KR

- vid del i dubbelrum

16 - 26 Mars 2012

Följ med på en resa där vi besöker ljuvliga platser fyllda med naturupplevelser och Gudsupplevelser. En resa ur vårt alternativa sortiment. Men självklart utgår vi ifrån vårt hotell Orit i Netanya.

Bland utfärdsmålen

Huladalens naturområden, Hermon, Golan (romersk stad, gamuppfödning), Tiberias, Harodskällan, Safed, Oljeberget, Golgata, Förintelse-muséet, Varma källor vid Hammat Gader, Moderna muséet, Joppe, Davids källa och mycket mera..

Israels Vänner - resor

info@israelsvan.com

040-94 94 12

I paketet ingår allt utom luncher. Bokning av platser sker rullande, efter inkomna kompletta anmälningar. Antal platser är begränsade, anmäl dig helst före jul. Anmälningsavgift om 500 kr, som avräknas resans pris, tas ut vid anmälan. Kontakta Israels Vänner för fullständig reseinformation.